

Hälso- och sjukvårdsförvaltningen

TJÄNSTEUTLÅTANDE
2013-09-18

HSN 1309-0984

Handläggare:
Jan Forslid

Hälso- och sjukvårdsnämnden
2013-11-19, P 18

Svar på skrivelse från Helene Öberg (MP) om problem med att lämna blod

Ärendebeskrivning

I en skrivelse till Hälso- och sjukvårdsnämnden frågar Helene Öberg (MP) varför Stockholms läns landsting inte förmår särskilja blod för olika ändamål beroende på vilket syfte blodgivaren samtyckt till och huruvida detta är ett tillfälligt problem med en framtida lösning.

Beslutsunderlag

Förvaltningens tjänsteutlåtande, 2013-09-18
Skrivelse från Helene Öberg (MP)

Förslag till beslut

Hälso- och sjukvårdsnämnden beslutar

att anse skrivelsen besvarad.

Förvaltningens motivering till förslaget

Förvaltningen har utrett de frågor som ställts i skrivelsen genom kontakt med Karolinska universitetssjukhusets verksamhetschef vid Klinisk immunologi och transfusionsmedicin som ansvarar för blodförsörjningen i regionen.

Vid varje blodgivningstillfälle får alla givare avlämna en hälsodeklaration där man också tillfrågas om samtycke till att de delar av blodet som inte kommer användas för sjukvårdsändamål får användas för framställning av läkemedel. Sedan något år i samband med införande av elektronisk deklaration har denna fråga blivit mer tydliggjord än tidigare. Ibland tillfrågas givare också om att restkomponenter eller extra blodprov får användas för forskningsändamål. Av genomförda årliga 85.000 tappningar för vårdändamål blir 2/3 även föremål för läkemedelsframställning och 10 procent för forskning. Antalet nekade samtycken räknas i fåtal.

I det av frågeställaren aktualiserade fallet som inträffade under sommaren och som avsåg framställning av läkemedel fick givaren information om att

nekat samtycke för detta ändamål också skulle leda till att det inte gick att lämna blod för vårdändamål eftersom rutiner för särskilja blod för olika syften saknades.

Denna information var felaktig och icke överensstämmande med de rutiner som finns fastlagda på blodcentralen och som medger att blodkomponenter för vårdändamål kan särskiljas från läkemedelsframställning eller forskning om inte samtycke lämnas. Kliniken har efter frågeställarens skrivelse skärpt informationen till personalen så att det tydliggjorts att donation kan särskiljas för olika ändamål.

Catarina Andersson Forsman
Hälso- och sjukvårdsdirektör

Anna Nergårdh
Avdelningschef



Skrivelse av Helene Öberg (MP) om problem med att lämna blod

Miljöpartiet har varit i kontakt med människor som är regelbundna blodgivare, och som sedan i somras har nekats att lämna blod. Skälet är en blankett, som de beskriver som ett nytt inslag, där det ställs frågor om man accepterar att det donerade blodet används till forskning. De som då svarar nej på den frågan blir i ett samtal meddelade att de då inte kan lämna blod, eftersom det saknas rutiner eller förmåga att särskilja blod från olika blodgivare, beroende på syfte.

För den som har en ovanlig blodgrupp, och helst vill att blodet ska gå till behövande, blir det frustrerande att avfärdas som fortsatt blodgivare. För landstinget borde det bli ett problem när redan få blodgivare blir färre.

Enligt våra uppgifter förmår andra landsting särskilja blod beroende på vad blodgivaren valt för alternativ. Varför går inte det i Stockholms Läns Landsting? Är det ett tillfälligt problem, finns det lösningar framöver?

Helene Öberg (MP)